

Programmabegroting

2022 - 2025

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de heffingen van de gemeente. Hierbij gaat het zowel om de gebonden als de ongebonden heffingen. Van gebonden heffingen is het bestedingsdoel wettelijk bepaald, bijvoorbeeld van de afvalstoffenheffing. Van ongebonden heffingen is het bestedingsdoel niet wettelijk bepaald, bijvoorbeeld van de OZB, de onroerendezaakbelasting. De baten en lasten van de ongebonden heffingen maken ook deel uit van het programma Algemene dekking en onvoorzien. De baten en lasten van de gebonden heffingen zijn meegenomen in de desbetreffende programma's.

De lokale heffingen vormen een belangrijke bron van inkomsten voor de gemeente. Deels dienen ze als algemeen dekkingsmiddel voor de gemeentelijke uitgaven, deels ter verrekening van de kosten van de specifieke dienstverlening. Wageningen kent de volgende lokale heffingen:

Ongebonden:

- Onroerendezaakbelastingen (OZB)
- Hondenbelasting
- Parkeerbelastingen
- Precariobelasting (bovengronds)
- Precariobelasting (voor kabels en leidingen)
- (Water)toeristenbelasting
- Reclamebelasting

Gebonden:

- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Leges
- Scheepvaartrechten
- Veergelden
- Begraafrechten
- Marktgeden

Voor diverse heffingen voert de gemeente een kwijtscheldingsbeleid voor de minima.

Nieuwe notitie Commissie BBV

Dit voorjaar is de notitie Lokale Heffingen van de Commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) verschenen. Deze notitie geeft een overzicht van alle relevante aspecten van lokale heffingen (belastingen, heffingen en rechten) en bijbehorende voorzieningen en reserves met betrekking tot vraagstukken bij de begroting en de verantwoording. In deze notitie zijn zogenaamde stellige uitspraken en aanbevelingen opgenomen over de toepassing van het BBV. Aan deze stellige uitspraken dienen gemeenten (in principe) uitvoering te geven. Aanbevelingen dienen bij voorkeur ook gevolgd te worden.

De notitie die dit jaar is verschenen bevat een groot aantal stellige uitspraken en aanbevelingen die met ingang van het begrotingsjaar 2022 van toepassing zijn op de lokale heffingen. Bij het opstellen van deze programmabegroting is er nog geen analyse gereed van de impact van deze nieuwe notitie op het beleid, de begroting en de verslaglegging van de gemeente Wageningen. Inmiddels is wel gestart om de eventuele consequenties in beeld te brengen. De raad zal uiterlijk in het voorjaar van 2022 geïnformeerd worden over de uitkomsten daarvan met daarbij een voorstel voor de eventueel noodzakelijke bijstellingen van het beleid.

Heffingen / belastingen 2022

Algemeen

De gemeenteraad stelt de belastingverordeningen en daarmee de tarieven voor de lokale heffingen vast. De belastingverordeningen worden gelijktijdig met de begroting ter vaststelling aan de raad aangeboden. De tarieven voor 2022 worden trendmatig verhoogd met 1,85%. De afwijkingen worden hieronder toegelicht.

Ongebonden:

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

Gegevens	Percentage	Percentage
	2021	2022
Eigenaren woningen	0,14127%	0,14388%
Gebruikers niet-woningen	0,31018%	0,31592%
Eigenaren niet-woningen	0,38741%	0,39458%

Bij deze tarieven is uitgegaan van een verhoging van de tarieven met 1,85%. De tarieven zijn nog niet gecorrigeerd voor de waardeverandering als gevolg van de herwaardering. Zoals gebruikelijk stellen wij bij de vaststelling van de belastingverordeningen in november voor de tarieven voorlopig wat hoger vast te stellen. Begin volgend jaar komt dan het raadsvoorstel met de definitieve tarieven, gebaseerd op de uitkomst van de herwaardering.

Parkeerbelastingen

De parkeertarieven blijven in 2022 ongewijzigd.

Reclamebelasting

De tarieven voor 2022 worden met 1,2% verhoogd.

Precariobelasting

Vanaf 2022 heft de gemeente geen precariobelasting meer voor kabels en leidingen. De precariobelasting bovengronds wordt geïndexeerd met 1,85%

Hondenbelasting

De tarieven voor de hondenbelasting 2022 worden geormerkt voor hondenvoorzieningen.

Toeristenbelasting

De tarieven voor 2022 worden met 1,85% geïndexeerd.

Gebonden:

Afvalstoffenheffing

De kosten in 2021 nemen toe en er kan niet meer worden gecompenseerd uit de egalisatiereserve, waardoor een verhoging van het tarief nodig is. De toenemende kosten komen door:

- De tweede fase wordt doorberekend van de herijking van de tarieven van de Afvalcombinatie De Vallei (ACV). De daarbij horende nieuwe gestandaardiseerde tarieven die door de ACV vanaf 2021 gehanteerd worden voor alle deelnemende gemeenten, betekende een kostenverhoging voor Wageningen. Deze kostenverhoging wordt volledig doorbelast in 2022.
- Index voor kosten ACV, waarbij is uitgegaan van 2,5%.
- De hoeveelheden afval zijn in 2020 gestegen. Dit vertaalt zich in hogere verwerkingskosten van de ACV.

De tarieven voor 2022 in euro's per belastingjaar zijn als volgt:

Gegevens	Tarief	Tarief
----------	--------	--------

	2021	2022
Eenpersoonshuishoudens	240,19	261,80
Meerpersoonshuishoudens	326,42	340,35

Rioolheffing

De tarieven voor 2022 worden met de normale index verhoogd. In euro's per belastingjaar zijn ze dan als volgt:

Gegevens	Tarief	Tarief
	2021	2022
Eenpersoonshuishouden	90,81	104,93
Tweepersoonshuishouden	108,93	125,86
Meerpersoonshuishouden	127,04	146,80

Voor de belastingjaren 2021 en 2022 wordt het tarief voor rioolheffing normaal geïndexeerd. Over deze 2 belastingjaren wordt een eenmalige korting gegeven van respectievelijk 21,2% in 2021 en 10,6% in 2022. In de getoonde tarieven zijn deze percentages verwerkt.

Leges

De tarieven in Titel II en III van de Legesverordening worden met 1,85% geïndexeerd.

Veergelden

De tarieven per overzetting blijven in 2022 ongewijzigd.

Scheepvaartrechten

De tarieven voor scheepvaartrechten blijven in 2022 ongewijzigd. De tarieven zijn marktconform.

Begraafrechten

De tarieven in de verordening begraafrechten zullen voor 2022 met 1,85% worden geïndexeerd.

Marktgelden

De tarieven voor de markt blijven in 2022 ongewijzigd. De tarieven zijn marktconform.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente voert een actief en maximaal kwijtscheldingsbeleid, waarbij kwijtschelding wordt verleend op basis van een inkomen van 100% van de bijstandsnorm. Kwijtschelding wordt in 2022 verleend voor de afvalstoffenheffing (begroot € 220.000), het rioolrecht (begroot € 90.000) en de hondenbelasting (1e hond, begroot € 10.000). Daarnaast kunnen minima in aanmerking komen voor vergoeding van de legeskosten van ID- bewijzen (begroot € 3.500). Naar verwachting zullen circa 750 huishoudens gebruik maken van de kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing en het rioolrecht, 110 huishoudens van de kwijtschelding hondenbelasting en 60 huishoudens van de kwijtschelding leges reisdocumenten.

Voor ondernemers als natuurlijke persoon bestaat onder bepaalde voorwaarden ook de mogelijkheid kwijtschelding te krijgen voor de genoemde belastingen.

Kostendekkendheid heffingen

Sinds de begroting 2017 moet een onderbouwing gegeven worden van de mate van kostendekkendheid van de gebonden heffingen en de daarbij gehanteerde uitgangspunten. Uitgangspunt bij de heffingen in Wageningen is al jaren dat iedere heffing 100% kostendekkend is.

Bij de afvalstoffen- en rioolheffing is dat bovendien inclusief de kosten van de kwijschelding. We geven hieronder de onderbouwing.

Voor de overhead geldt het volgende: de directe uren worden verhoogd met een opslagpercentage. Het opslagpercentage wordt bepaald door de verhouding indirecte/directe kosten van de totale apparaatskosten. Dit percentage bedraagt 80%.

Opbrengst (x € 1.000)	Afvalstoffenheffing	Rioolheffing	Veer- gelden	Begraaf- rechten	Markt- gelden	Scheep- vaartrecht
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	4.711	2.252	714	471	75	411
Inkomsten taakveld(en) excl. Heffingen	311	427	25	117	0	0
Netto kosten taakveld	4.400	1.826	689	354	75	411
Overhead incl. (omslag) rente	150	204	399	146	19	43
BTW	797	194	0	0	0	0
Totaal toe te rekenen kosten	5.348	2.224	1.088	500	94	454
Opbrengst heffingen	5.348	2.224	751	500	90	456
Dekking	100%	100%	69%	100%	96%	100%

Voor de leges geldt wettelijk dat het totaal van de gehele verordening ten hoogste kostendekkend mag zijn. Hieronder geven we de kostendekkendheid per titel aan.

Volledige omschrijving per titel:

Titel 1: Algemene dienstverlening

Titel 2: Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning

Titel 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn

Opbrengst (x € 1.000)	Titel 1	Titel 2	Titel 3
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	1.080	1.481	272
Inkomsten taakveld(en) excl. Heffingen	90	0	0
Netto kosten taakveld	990	1.481	272
Overhead incl. (omslag) rente	607	89	189
BTW	0	0	0
Totaal toe te rekenen kosten	1.597	1.570	461
Opbrengst heffingen	405	1.362	30
Dekking	25%	87%	7%

Belastingopbrengsten

De geraamde opbrengsten van de heffingen zijn als volgt:

Programma	Opbrengst (x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
2	Veergelden	504	726	751
2	Parkeerbelasting	982	1.222	1.192
2	Marktgeden	79	89	90
2	Scheepvaartrechten	427	456	456
2	Begraafrechten	485	421	500
2	Afvalstoffenheffing	4.470	5.093	5.348
2	Rioolheffing	2.588	1.605	2.224
3	OZB	12.109	11.657	13.034
3	Hondenbelasting	168	186	158
3	Toeristenbelastingen	209	231	235
3	Precariobelastingen	1.526	1.608	110
3	Reclamebelasting	117	121	124
1, 2 en 3	Leges	2.783	1.744	1.720
Totaal		26.449	25.160	25.941

Belastingdruk

Er zijn verschillende organisaties die met regelmaat de ontwikkeling van de lokale lasten volgen. Een van de meest neutrale en consistente onderzoeken is het jaarlijkse onderzoek van het Coelo (Centrum onderzoek economie van de lagere overheden).

Voor een meerpersoonshuishouden waarvan de bewoners tevens eigenaar van de woning zijn, komt Wageningen in de Atlas van de lokale lasten 2021 van het COELO binnen de provincie Gelderland op de 25e plaats. De tabel voor de eerste 25 gemeenten ziet er als volgt uit:

gemeente **Wageningen**

Nr Gemeente	€ per huishouden	Rangnummer landelijk
1 Aalten	618	4
2 Nijkerk	640	8
3 Elburg	659	13
4 Overbetuwe	660	15
5 Putten	660	21
6 Harderwijk	675	25
7 Epe	679	27
8 Nunspeet	680	29
9 Ede	688	30
10 Arnhem	711	41
11 Oost Gelre	715	42
12 Druten	746	69
13 Wijchen	757	88
14 Rheden	772	104
15 Oude IJsselstreek	784	111
16 Nijmegen	786	116
17 Oldebroek	786	117
18 Apeldoorn	787	119
19 Zutphen	794	136
20 Voorst	797	140
21 Zevenaar	803	154
22 Berg en Dal	814	163
23 Doetinchem	814	162
24 Winterswijk	818	169
25 Wageningen	818	169

In onderstaande grafiek is de positie van Wageningen weergegeven op de landelijke ranglijst ten opzichte van de gemeente met de hoogste positie. Omdat het totale aantal gemeenten in Nederland langzaam afneemt, dalen hoge posities automatisch. Vanaf 2013 daalt Wageningen gestaag op de ranglijst, zowel in Gelderland als landelijk. Vanaf 2016 zien we een ontwikkeling waarbij de positie van Wageningen op de ranglijst een minder stabiel verloop laat zien, maar door de jaren heen wel een duidelijke daling van de positie op de ranglijst zichtbaar is.

